

BIBLIOGRAFIA

L'arqueologia medieval a Catalunya. RIU i RIU, Manuel.— Els llibres de la Frontera. Coneguem Catalunya núm. 28. Barcelona, 1989. 177 pàgines amb il·lustracions.

L'arqueologia medieval és, a Catalunya, una recerca per a l'estudi de la història que va iniciar-se fa solament trenta anys. A partir de l'any 1959 el professor Albert del Castillo va començar aquesta recerca dintre de les activitats del Departament d'Història Medieval de la Universitat de Barcelona. La tasca feta pel professor Albert del Castillo, i continuada pel Dr. Manuel Riu i els seus deixebles al llarg d'aquests anys, ha servit d'esquema per a la redacció d'aquest breu resum, essencialment de divulgació, però amb una àmplia informació, bàsica per a qualsevol estudiós de l'arqueologia medieval catalana.

La major part de la recerca arqueològica feta en aquests trenta anys correspon al període alt medieval, amb predomini de l'estudi en jaciments amb cronologies anteriors al segle XIV i a la vegada posteriors al segle IX, o sigui l'època pre-romànica i romànica fins als inicis del gòtic, cosa que no vol dir que no s'hagin inclòs també troballes fetes a la baixa edat mitjana i fins i tot als inicis de la modernitat.

Farem un ràpid i breu resum de la temàtica dels capítols del llibre. Llocs d'hàbitat (esplugues, poblament islàmic, masos, vilatges cristians i ciutats); llocs de culte (eremitoris, esglésies i monestirs); llocs de defensa (torres, sales i palaus, i castells); llocs de treball (zones i mitjans de treball, explotacions mineres, molins, premses i trulls per al vi i l'oli, forns, tallers i forns de ceràmica grisa, i sitges i graners); les necròpolis (tipologia de les tombes, sarcòfags, esteles i esquelets), i camins i el seu entorn (camins i ponts, canalització d'aigua, fonts i pous, pous de glaç i barraques de vinya). Completen aquests capítols altres dedicats a qüestions de metodologia, organització oficial i societats d'arqueòlegs, reunions científiques, ensenyament universitari i publicacions, i conservació i restauració dels materials (ceràmica, vidre i metalls).

A més, a cada capítol hi ha una extensa informació bibliogràfica que permet a qualsevol persona, estudiant o simple afeccionat, tenir una molt àmplia referència dels treballs fets i publicats. Quasi un centenar de títols és l'aportació d'aquesta bibliografia. Aquest llibre, tot i les seves característiques de llibre de butxaca i de divulgació, és un manual essencial per a l'estudi de l'arqueologia medieval catalana. Ens felicitem de l'encert editorial de procurar-se una síntesi tan notable feta per Manuel Riu, deixeble i ajudant del professor A. del Castillo als inicis de les seves investigacions, i seguidor fidel dels seus ensenyaments al llarg de trenta anys de contínua tasca de recerca en els tipus més diferents i variats de jaciments medievals per tot Catalunya.

* * *